

Онлайн уъркшоп

Иновативни решения за насърчаване на гражданското участие в енергийния преход

(16.02.2023)

Въпроси за дискусия

- ❖ Какви са възможностите за участие на гражданите в енергийния преход и/или енергийната система в България? По какви начини гражданите вземат участие в енергийния преход и/или енергийната система?
- ❖ Като се имат предвид резултатите от съвместния изследователски процес с граждани и интервютата с експерти, проведени в рамките на инициативата DIALOGUES (в резюме по-долу), какви са основните бариери, възпрепятстващи енергийното гражданство и активното участие на гражданите в енергийния преход?
- ❖ Какви са способстващите фактори за енергийното гражданство?
- ❖ Има ли определени социални групи, които са особено уязвими или маргинализирани по отношение на енергийния преход? Какви са бариерите, които възпрепятстват участието в енергийния преход конкретно на тези групи граждани?
- ❖ Как могат да бъдат насърчени различни форми на гражданско участие в енергийния преход и да бъдат адресирани бариерите пред енергийното гражданство?
- ❖ Кои са основните групи актьори, чийто решения и действия оказват влияние върху законите и политиките в областта на енергийното гражданство в България? Какви препоръки следва да бъдат адресирани към всяка от тези групи актьори относно промените, които са необходими, за да бъдат преодолени бариерите и развит потенциалът за енергийно гражданство?

Фактори, оказващи влияние върху енергийното гражданство в България

(данни от съвместен изследователски процес с граждани и дълбочинни интервюта с експерти)

Фактори, способстващи енергийното гражданство

Социално-икономически:

- Високи цени на енергията
- Нарастване на броя фирми, предлагащи услуги в сферата на ВЕИ и ЕЕ

Социално-културни:

- Про-екологична нагласа
- Наличие на добри примери за индивидуално гражданско участие в енергийния преход (просуматорство)

Технологични:

- Дигитализацията и социалните мрежи

Фактори, възпрепятстващи енергийното гражданство

Социално-политически:

- Необходимост от политики и засилване на политическата воля за ангажиране на гражданите в енергийния преход и енергийната система
- Липса на законодателна и регулаторна рамка за просуматори и енергийни общности
- Утежнени административни процедури за узаконяване, присъединяване и въвеждане в експлоатация на ВЕИ системи
- Необходимост от дългосрочно политическо планиране по отношение на енергийния преход
- Изместен политически фокус в енергийното управление - върху мащабни енергийни проекти вместо децентрализирано производство на енергия
- Липса на обществена осведоменост относно гражданското участие в енергийния преход и енергийния пазар, както и на системни информационни кампании в тази посока
- Негативни политически, медийни и социални дискурси относно енергийния преход
- Ниски нива на гражданско доверие към институциите; евроскептицизъм
- Централизирана система на държавно управление, обуславяща недостатъчно широко поле на действие на местните власти
- Усещане за обезвластеност у гражданите по отношение на енергийното управление и енергийната система
- Недостатъчно развита култура на цялостна гражданска активност

Социално-икономически и инвестиционни:

- Силно централизирана структура на енергийната система
- Ниски доходи; липса на стартов капитал за инвестиции във ВЕИ системи
- Недостатъчни финансови механизми за подкрепа за изграждане на малки ВЕИ системи (микро-грантове, микро-кредити)

Социално-културни:

- Ниски нива на социално доверие и кооперативност
- Недостатъчно медийно отразяване на добри примери за гражданско участие

Технологични:

- Недостатъчен обществен интерес към новите технологии в енергийния сектор
- Ограничен достъп до нови технологии, вкл. като резултат от нисък обществен интерес към ВЕИ